



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Број: Р4г. 3/16
Дана: 08.02.2016. године
Нови Сад

Апелациони суд у Новом Саду, по судији Здравку Василићу, у ванпарничном предмету подносиоца захтева **С.з.р.У. у Н.С., „Т.“ у стечају**, ул. ..., кога заступа Ш.Н. стечајни управник из Н.С., по пуномоћнику Н.Р.Ч. адвокату из Н., поводом захтева подносиоца за заштиту права на суђење у разумном року, донео је:

Р Е Ш Е Њ Е

Утврђује се да је подносиоцу захтева повређено право на суђење у разумном року у поступку пред Основним судом у Новом Саду, број П. 3233/08.

Подносиоцу захтева се **ОДРЕЂУЈЕ** примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 300,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, као и трошкови поступка у износу од 18.000,00 динара, који износи ће се исплатити из буџетских средстава Р.С. одређених за рад судова у року од 3 месеца од дана подношења захтева за исплату.

Преко досуђеног износа па до тражених 4.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате захтев се **ОДБИЈА**.

Образложење

Уставни суд је овом суду доставио уставну жалбу С.з.р.У. у Н.С. „Т.“ Н.С. у стечају, с обзиром да је дана 22. маја 2014. године ступила на снагу одредба члана 2 Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 101/13).

У уставној жалби подносилац наводи да је као тужилац 11. септембра 1996. године поднео тужбу против туженог А.В. из Н.С. ради враћања новчаних средстава ненаменског зајма, те да парнични поступак, који тече код Основног суда у Новом Саду, под бројем П.3233/08, још није окончан. Стога је предложио да Уставни суд утврди да му је у наведеном парничном поступку повређено право на суђење у разумном року, зајемчено одредбом члана 32 став 1 Устава Републике Србије, да му се утврди право на накнаду штете у износу од 4.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате и на трошкове за састав уставне жалбе по АТ у износу од 90.000,00 динара, или по АТ која буде важила у време доношења одлуке.

Поступајући по захтеву подносиоца овај суд је извршио увид у првостепени спис предмета број П.3233/2008, Основног суда у Новом Саду, те утврдио следеће чињенице:

Дана 11.9.1996. године тужилац З.р.У. у Н.С. „Т.“ је Општинском суду у Новом Саду поднео тужбу са захтевом за обавезивање тужених А.В., А.Н. и И.Р., на исплату износа од 12.334,86 динара, са зак. затезном каматом од 31.10.1005. године до исплате. Након заснивања парнице тужилац је, поднеском од 11.11.1998. године, повукао тужбу у односу на тужене А.Н. и И.Р., те је решењем суда поступак у односу на ове тужене обустављен. С обзиром да је у току парнице преминуо тужени тужилац је поднеском од 11.01.2002. године, означио као тужену законског наследника А.Н. из Н.С., ул. ..., која је преузела парницу. Главна расправа је закључена дана 19.4.2006. године када је донета пресуда број П.5483/96. По жалби тужиоца, решењем Окружног суда у Н.Саду, број Гж.3807/06 од 26.3.2008. године, пресуда је укинута и предмет враћен на поновни поступак. Надаље је утврђено да је на рочишту главне расправе од 10.3.2009. године, донето решење којим је утврђен прекид поступка због смрти туженог А.В., које је постало правоснажно обзиром да се тужилац одрекао права жалбе. Поднеском од 12.02.2013. године тужилац извештава суд да је у односу на тужиоца отворен стечајни поступак (дана 09.11.2010. године) и ко је стечајни управник. Стечајни управник је преузео поступак и предложио да се поступак настави и предмет уступи Привредном суду у Новом Саду. Поступајући по предлогу тужиоца првостепени суд је решењем број П.3233/08 од 22.02.2013. године, одбио предлог за наставак поступка, са разлога што је прекид поступка утврђен због смрти туженог а не због наступања правних последица отварања стечајног поступка. Наведено решење је постало правоснажно дана 12.3.2013. године. Поднеском од 10.7.2014. године тужилац је означио законске наследнике пок. туженог А.В. (А.Н., А.С., А.Б. и А.Ј.) и позвао их да преузму поступак, предлажући суду да службено затражи адресе законских наследника. Од заснивања парнице првостепени суд је заказао 21 рочиште главне расправе, од чега је одржао 7 рочишта на којима је изводио доказе у складу са доказним предлозима странака. Од 14 одложених рочишта главне расправе 4 рочишта су одложена кривицом тужиоца (рочиште од 19.11.1999. године, јер на исто пуномоћник тужиоца није приступио, рочиште од 18.4.2001. године јер је пуномоћник тужиоца отказао пуномоћ за заступање, рочиште од 18.6.2004. године јер није приступио пуномоћник тужиоца па је утврђено мировање поступка, рочиште од 12.9.2008. године јер није уплатио предумам вештаку), док је 6 рочишта одложено на предлог тужиоца (рочишта од 13.11.2002. године, 07.2.2003. године, 23.11.2005. године, 27.02.2006. године, 27.10.2008. године и 10.12.2008. године).

Анализирајући ток првостепеног поступка Апелациони суд закључује да је поступак у односу на подносиоца захтева отпочео 11.9.1996. године, када је поднео тужбу суду, као и да до подношења уставне жалбе (23.4.2014. године) није донета првостепена пресуда односно поступак није правоснажно окончан.

Према одредби члана 32 став 1 Устава Републике Србије, свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама,

основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега. Према одредби члана 8а Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, на поступак за заштиту права на суђење у разумном року сходно се примењују одредбе Закона о ванпарничном поступку, те одредбе Закона о парничном поступку (на чију супсидијерну примену упућује одредба члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку) ако законом није друкчије одређено. Одредбом члана 10 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09, чије одредбе се у конкретном случају примењују) прописано је да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, а суд је дужан да настоји да се поступак спроведе без одуговлачења и са што мање трошкова.

Разумни рок је оптимално потребно време да се одлучи о неком праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност и странка имала сазнање о томе да ли јој то право припада или не, чиме се постиже и правна сигурност.

Ценећи садржину првостепеног предмета и ток поступка, овај суд цени да се у конкретном случају може извести закључак о неразумно дугом трајању поступка услед непоступања и неадекватног поступања суда. Разумна дужина судског поступка је релативна категорија, јер зависи од низа чинилаца конкретног случаја, а који се тичу сложености предмета, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року као странке у поступку, као и понашања суда и значаја спора за подносиоца захтева. У конкретном случају ради се о парници за исплату, који поступак је чињенично и правно сложен. У конкретном случају и тужилац је у значајној мери допринео дужини трајања поступка. Наиме од укупно 21 рочишта главне расправе одложено је 14 од чега 10 кривицом тужиоца или на његов захтев. Међутим и поред знатног доприноса тужиоца несумњиво дужина трајања поступка је претежно последица непоступања или неадекватног поступања суда, јер из утврђених чињеница несумњиво произилази закључак да би доследна примена одредби Закона о парничном поступку уз адекватну процесну активност, довела до бржег и ефикаснијег рада суда, а што би у коначном довело до бржег и ефикасније окончања предметне парнице, због чега се трајање поступка има квалификовати неразумним. Код одлуке суд је имао у виду и околност да је стечајни управник тужиоца (овде подносиоца захтева) још 12.02.2013. године преузео поступак, те да је првостепени суд био у обавези да, позивом на одредбе члана 217 став 1 ЗПП-а, у вези са одредбом члана 89 став 1 Закона о стечају, донесе решење о наставку поступка. Такође суд је ценио и значај поступка за подносиоца захтева, па имајући у виду све околности конкретног случаја стоји на становишту да подносилац захтева основано указује на повреду права.

Са напред изнетих разлога имајући у виду све околности конкретног случаја суд цени да је захтев за исплату накнаде због повреде права на суђење у разумном року делимично основан (за износ од 300,00 евра у динарској противвредности) док је у преосталом делу (преко досуђеног износа до захтеваних 4.000,00 евра у динарској противвредности) захтев за исплату накнаде превисоко постављен, те је као такав одбијен.

Апелациони суд сматра да су изречене мере због повреде права на суђење у разумном року адекватне околностима случаја и да ће се њима

постићи сврха заштите прописане одредбама члана 8а и 8б Закона о уређењу судова.

Како је захтев делимично усвојен, по оцени овог суда подносиоцу захтева припадају трошкови поступка, и то за састав захтева са паушалом у износу од 6.000,00 динара и састав жалбе са паушалом у износу од 12.000,00 динара (укупно 18.000,00 динара) применом тарифног броја 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (на основицу коју чини најнижа вредност предмета спора), а све у складу са чланом 8а Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, применом одредбе члана 153 став 2, те члана 154 и 163 став 1 Закона о парничном поступку.

Како је предметни поступак у прекиду у периоду који је релевантан за одлуку о захтеву, овај суд не може наложити предузимање мера да се поступак оконча, а што је последица основаног захтева за утврђење повреде права.

Са напред наведених разлога, одлучено је као у изреци.

Судија

Здравко Василић с.р.

Зто:

Поука о правном леку: Против овог решења подносилац захтева може изјавити жалбу, у року од 15 дана од дана пријема решења, путем овог суда, Врховном касационом суду.